

GLOSSZÁRIUM¹

(~~2004~~2007. december)

Adatbázis – Olyan adatok gyűjteménye, amelyeket számos különböző felhasználó megoszt és használ, különféle célokra.

Alapbizonylatok – Általában tartalmazzák az eredetileg rögzített tételek nyilvántartásait és az alátámasztó nyilvántartásokat, például a csekkeket és elektronikus átutalások nyilvántartásait; a számlákat; a szerződéseket; a főkönyvet és az analitikákat; a naplótételeket, valamint a pénzügyi kimutatások olyan egyéb helyesbítéseit, amelyeket a hivatalos naplótételek nem tükröznek; továbbá az olyan nyilvántartásokat, mint a költségallokációkat, számításokat, egyeztetéseket és közzétételeket alátámasztó munkapapírok és táblázatok.

Alapvető vizsgálati eljárások – Az állítások szintjén felmerülő lényeges hibás állítások feltárása érdekében végrehajtott könyvvizsgálati eljárások, amelyek magukban foglalják:

- (a) az ügyletcsoportok, számlaegyenlegek, és közzétételek adatainak tesztelését, és
- (b) az alapvető elemző eljárásokat.

Alkalmazás-kontrollok az informatikában – Olyan kézi vagy automatizált eljárások, amelyek tipikusan az üzleti folyamat szintjén működnek. Az alkalmazás-kontrollok jellegüket tekintve lehetnek megelőző vagy feltáró típusúak, és úgy tervezik meg azokat, hogy biztosítsák a számviteli nyilvántartások sértetlenségét. Ennek megfelelően az alkalmazás-kontrollok az ügyletek vagy egyéb pénzügyi adatok létrehozására, rögzítésére, feldolgozására és lejelentésére alkalmazott eljárásokhoz kapcsolódnak.

Alkalmazott – A partnereken kívüli szakmai munkatársak, beleértve a társaság által alkalmazott bármely szakértőt is.

Állami szektor – Nemzeti kormányok, regionális (például: állami, tartományi, területi) kormányzatok, önkormányzatok (például: kerületi, városi) és kapcsó-

¹ [Állami szektorban végzett megbízások esetében a glosszárrium kifejezéseit úgy kell olvasni, mintha az az állami szektorbeli megfelelőkre vonatkozna.](#)

[A Nemzetközi Könyvvizsgálói és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatásokra Vonatkozó Standardok Testület kiadványaiban nem definiált számviteli kifejezések esetében a Nemzetközi Számviteli Standard Testület által kiadott Glosszárriumra kell hivatkozni. Ahol a számviteli kifejezéseket nem definiálják az IAASB kiadványok, ott a Nemzetközi Számviteli Standard Testület \(IASB\) által kiadott Fogalmak Glosszárriumára kell hivatkozni.](#)

GLOSSZÁRIUM

lódó állami gazdálkodók (például: hivatalok, testületek, bizottságok és vállalkozások). *Az állami szektor fogalmába a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerint végzett könyvvizsgálatok esetében a költségvetési intézményeket, szerveket is bele kell érteni.*

Állami üzleti vállalkozások – A költségvetési szektorban működő vállalkozások rendszerint valamilyen politikai vagy társadalmi érdekű célkitűzést kívánnak elérni. Rendszerint üzleti alapon kell működniük, vagyis profitot kell termelniük vagy a felhasználókra terhelt összegeken keresztül vissza kell nyerniük a működési költségeik jelentős részét.

Állítások – A vezetés által tett nyílt vagy egyéb nyilatkozatok, amelyek a pénzügyi kimutatásokban testesülnek meg.

Általános célú pénzügyi kimutatások – A felhasználók széles köre közös információigényeinek kielégítését célzó pénzügyi beszámolási alapelvekkel összhangban készített pénzügyi kimutatások.

Általános informatikai kontrollok – Olyan politikák és eljárások, amelyek számos alkalmazáshoz kapcsolódnak, és támogatják az alkalmazás-kontrollok hatékony működését azáltal, hogy elősegítik az információs rendszerek megfelelő folyamatos működésének a biztosítását. Az általános informatikai kontrollok rendszerint az adatközpont és a hálózati működés kontrolljait; a rendszerszoftverek beszerzésének, módosításának és karbantartásának a kontrolljait; a hozzáférés-biztonság kontrolljait; valamint az alkalmazásrendszerek beszerzésének, fejlesztésének és karbantartásának a kontrolljait foglalják magukban.

Asszisztensek – Az adott könyvvizsgálatban résztvevő munkatársak, a könyvvizsgálón kívül.

Átfogó könyvvizsgálati stratégia – Meghatározza a könyvvizsgálat hatókörét, ütemezését és irányítását, valamint iránymutatást nyújt egy részletesebb könyvvizsgálati terv kidolgozásához.

Átfogó számviteli elvek – Az átfogó számviteli elvek magukban foglalnak egy, a pénzügyi kimutatások elkészítésénél alkalmazott olyan kritériumsorozatot, amely vonatkozik minden lényeges tételre, és amely jelentős mértékben alá van támasztva.

Áttekintés (a minőségellenőrzéssel kapcsolatban) – A mások által végzett munka és levont következtetések minőségének az értékelése.

Átvilágítás hatóköre – Az átvilágítás céljának eléréséhez az adott körülmé-

nyek között szükségesnek tartott átvilágítási eljárások.

Átvilágítási eljárások – Az átvilágítási megbízás céljának eléréséhez szükségesnek tartott eljárások, elsősorban a gazdálkodó munkatársaitól történő információkérés és a pénzügyi adatokra alkalmazott elemző eljárások.

Átvilágítási megbízás – Az átvilágítási megbízás célja annak lehetővé tétele a könyvvizsgáló számára, hogy olyan eljárások alapján, amelyek nem nyújtják mindazt a bizonyítékot, amelyre egy könyvvizsgálat során szükség lenne, kifejezze, hogy jutott-e bármi olyasmire a tudomására, amely arra utalna, hogy a pénzügyi kimutatásokat nem minden lényeges szempontból állították össze a vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelveknek megfelelően.

Bejegyzett könyvvizsgálók² – Olyan személy, aki tagja a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) valamely tagszervezetének. Azok, az akár könyvvizsgálóként (beleértve a magánszemély könyvvizsgálókat, és a könyvvizsgálók személyegyesítő vagy tökegyesítő társaságát is) akár az ipar, a kereskedelem, az állami szektor vagy az oktatás terén tevékenykedő személyek, akik tagjai a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) valamely tagszervezetének. A magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerint végzett könyvvizsgálatok esetében bejegyzett könyvvizsgálók a Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagjai és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara által nyilvántartásba vett könyvvizsgáló társaságok.

Belső audit – A gazdálkodón belül a gazdálkodó számára nyújtott szolgáltatásként létrehozott értékelési tevékenység. Feladatai közé tartozik – többek között – a belső ellenőrzés megfelelőségének és hatékonyságának a vizsgálata, értékelése és figyelemmel kísérése.

Belső auditor – (ld. Könyvvizsgáló)

Belső ellenőrzés – Az irányítással megbízottak, a vezetés és egyéb személyek által abból a célból tervezett és végrehajtott folyamat, hogy megfelelő bizonyosságot nyújtson a gazdálkodó elé kitűzött célok eléréséről a pénzügyi beszámoló-készítés megbízhatósága, a működés hatékonysága és eredményessége, valamint a vonatkozó törvényeknek és jogszabályoknak való megfelelés tekintetében. A belső ellenőrzés a következő elemekből áll:

(a) az ellenőrzési környezet;

² Az IFAC Könyvvizsgálók etikai kódexének kódexe meghatározása szerint.

- (b) a gazdálkodó kockázat-felmérési folyamata;
- (c) a pénzügyi beszámoló-készítés és a kommunikáció szempontjából releváns információs rendszer, beleértve a kapcsolódó üzleti folyamatokat is;
- (d) ellenőrzési tevékenységek; valamint
- (e) a kontrollok figyelemmel kísérése.

Beszámoló-összeállítási megbízás – Olyan megbízás, amelyben számviteli és nem könyvvizsgálati szakértelmet alkalmaznak a pénzügyi információk összegyűjtéséhez, besorolásához és összegzéséhez.

Bizonyosság – (ld. Kellő bizonyosság)

Bizonyossági szintek – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás kockázata – Annak kockázata, hogy a gyakorló könyvvizsgáló nem megfelelő következtetést von le, ha a vizsgálat tárgyával kapcsolatos információ lényegesen hibás.

Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás – Olyan megbízás, amelynek során a gyakorló könyvvizsgáló olyan következtetést von le, amelynek célja a jelentés felelős félén kívüli címzettjei bizalmának az erősítése a vizsgálat tárgyának a kritériumok fényében történő értékelését illetően. A vizsgálat tárgya értékelésének az eredménye az az információ, amely a kritériumok alkalmazásának eredményeképpen jön létre (ld. még A vizsgálat tárgyával kapcsolatos információ). A „Nemzetközi keretelvek a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásokra” szerint a gyakorló könyvvizsgáló kétfajta bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást hajthat végre: kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást és korlátozott bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízást.

Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás – A kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás célja a megbízás kockázatának egy, a megbízás körülményei³ között elfogadhatóan alacsony szintre történő csökkentése, ami a gyakorló könyvvizsgáló pozitív kifejezési formában megfogalmazott következtetése alapját képezi.

Korlátozott bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás – A korlátozott bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás célja a

³ [A megbízás körülményei közé tartoznak a megbízás feltételei, beleértve azt a tényt is, hogy kellő vagy korlátozott bizonyosságot nyújtó megbízásról van-e szó; továbbá ide tartoznak még a vizsgálat tárgyának jellemzői; az alkalmazandó kritériumok; a jelentés címzettjeinek igényei; a felelős fél és környezetének releváns jellemzői, valamint egyéb tényezők, mint például a megbízásra esetlegesen jelentős hatást gyakorló események, ügyletek, feltételek és gyakorlatok.](#)

bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás kockázatának a megbízás körülményei között elfogadható szintre történő csökkentése, de ahol ez a kockázat nagyobb, mint a kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízásnál, ami a gyakorló könyvvizsgáló negatív kifejezési formában megfogalmazott következtetése alapját képezi.

Bizonytalanság – Olyan körülmény, amelynek kimenetele olyan, a gazdálkodó közvetlen ellenőrzésén kívül eső, jövőbeli cselekményektől vagy eseményektől függ, amelyek a pénzügyi kimutatásokat befolyásolhatják.

Célzott felhasználók (címzettek) – Azon személy, személyek vagy csoport, akik számára a gyakorló könyvvizsgáló a bizonyosságot nyújtó szolgáltatások eredményeképpen létrejövő jelentést elkészíti. A felelős fél lehet a jelentés egyik címzettje, de nem lehet az egyetlen címzettje.

Csalási szándékú pénzügyikimutatás-készítés – Tartalmazza a szándékos hibás állításokat, beleértve összegeknek vagy közzétételeknek a pénzügyi kimutatásokból való szándékos kihagyásait, amelyeknek célja a pénzügyi kimutatások felhasználóinak félrevezetése.

Csalás – Olyan szándékos, a vezetés, az irányítással megbízott személyek, a munkavállalók vagy harmadik felek egy vagy több tagja által elkövetett cselekedet, amely törvénytelen vagy illegális előny megszerzése céljából megtévesztés alkalmazását foglalja magában. A könyvvizsgáló szempontjából kétféle szándékos hibás állítás releváns: a csalási szándékú pénzügyikimutatás-készítésből származó hibás állítások és az eszközök hűtlen kezeléséből származó hibás állítások (ld. még Csalási szándékú pénzügyikimutatás-készítés és Eszközök hűtlen kezelése).

~~*Dokumentáció* – A könyvvizsgálat végrehajtásával kapcsolatban a könyvvizsgáló által, valamint a könyvvizsgáló számára készített, vagy a könyvvizsgáló által megszerzett és megőrzött anyag (munkapapírok). A munkapapírok lehetnek papíron, filmen, elektronikus vagy egyéb médiumon tárolt adatok.~~

Egyéb információ – Olyan pénzügyi vagy nem pénzügyi információ (a pénzügyi kimutatásokon vagy az azokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentésen kívül), amelyet törvényi előírás vagy szokás miatt tartalmaz az éves jelentés.

Elegendőség – Az elegendőség a könyvvizsgálati bizonyíték mennyiségére vonatkozik. A könyvvizsgálati bizonyíték szükséges mennyiségét befolyásolja a hibás állítás kockázata, valamint a bizonyíték minősége is.

Elektronikus adatcsere (EDI) – A dokumentumok elektronikus továbbítása

szervezetek között, gép által olvasható formában.

Elem a teljes pénzügyi kimutatásoknak – A pénzügyi kimutatások elkészítésénél alkalmazott vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelv határozza meg, hogy miből állnak a teljes pénzügyi kimutatások. A teljes pénzügyi kimutatások elemei tartalmazzák: az egyedi pénzügyi kimutatást, a meghatározott számlákat, a számlaelemeket vagy a tételeket egy pénzügyi kimutatásban.

Elemző eljárások – A pénzügyi információknak a pénzügyi és nem pénzügyi adatok közötti ésszerű kapcsolatok tanulmányozása általi értékelései. Az elemző eljárások körébe tartozik az olyan azonosított változások és összefüggések vizsgálata is, amelyek nincsenek összhangban más releváns információkkal, vagy jelentősen eltérnek a prognosztizált nagyságrendektől.

Ellenőrzések tesztelése – A lényeges hibás állításoknak az állítás szintjén történő megelőzésére, vagy kiszűrésére és korrigálására szolgáló kontrollok működési hatékonyságára vonatkozó könyvvizsgálati bizonyíték megszerzése céljából végrehajtott tesztek.

Ellenőrzési kockázat – (ld. Könyvvizsgálati kockázat)

Ellenőrzési környezet – Az irányítási és vezetési funkciókat, valamint az irányítással és vezetéssel megbízott személyeknek a gazdálkodó belső ellenőrzésével és annak a gazdálkodón belüli fontosságával kapcsolatos hozzáállását, tudatosságát és intézkedéseit foglalja magában. Az ellenőrzési környezet a belső ellenőrzés egyik eleme.

Ellenőrzési tevékenységek – Azok a politikák és eljárások, amelyek segítik annak biztosítását, hogy a vezetés utasításait végrehajtsák. Az ellenőrzési tevékenységek a belső ellenőrzés részét képezik.

Előrejelzés – Jövőre vonatkozó pénzügyi információk, amelyeket olyan jövőbeni eseményekkel kapcsolatos feltevések alapján készítettek el, amelyek a vezetés várakozása szerint bekövetkeznek majd, valamint olyan intézkedésekkel kapcsolatos feltevések alapján, amelyekről a vezetés az információk elkészítésének dátumakor úgy véli, hogy meghozza majd azokat (legjobb becslésen alapuló feltevések).

Előző könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Első könyvvizsgálati megbízás – Olyan könyvvizsgálati megbízás, amely során vagy először auditálják a pénzügyi kimutatásokat, vagy az előző időszaki

pénzügyi kimutatásokat egy másik könyvvizsgáló auditálta.

Elutasító záradék (ellenvélemény) – (ld. Minősített könyvvizsgálói jelentés)

Eredendő kockázat – (ld. Könyvvizsgálati kockázat)

Értékel – A releváns kérdések azonosítása és elemzése, beleértve a szükség szerint elvégzendő kiegészítő eljárásokat is, annak érdekében, hogy az adott kérdéssel kapcsolatos konkrét következtetést levonják. Az „értékelés” kifejezést megegyezéssel alapon csak egy kérdéscsoport kapcsán használjuk, beleértve a bizonyítékot, az eljárások eredményeit és a vezetés kockázataira adott válaszában a hatékonyságát is. (ld. még Felmérés)

Eszközök hűtlen kezelése – Magában foglalja a gazdálkodó eszközeinek elmulasztását, amelyet a munkavállalók gyakran viszonylag kisebb vagy lényegtelen összegekben hajtanak végre. Azonban a vezetés is érintett lehet; aki általában jobban el tudja rejteni vagy titkolni az ilyen eseteket úgy, hogy nehez azokat feltárni.

Éves jelentés – A gazdálkodó által rendszerint évente kiadott dokumentum, amely tartalmazza a gazdálkodó pénzügyi kimutatásait az azokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentéssel együtt.

Évközi pénzügyi információ vagy kimutatások – Pénzügyi információ (amely lehet, hogy kevesebb, mint a fent meghatározott teljes körű pénzügyi kimutatások), amelyet év közben (általában félévente vagy negyedévente) adnak ki egy adott pénzügyi időszakra vonatkozóan.

Felelős fél – Az a személy (vagy személyek), aki:

- (a) egy közvetlen beszámolási megbízásnál a vizsgálat tárgyáért felel, vagy
- (b) egy állítás alapú megbízás esetében a vizsgálat tárgyával kapcsolatos információért (az állításért) felel, és felelhet a vizsgálat tárgyáért is. Lehet, hogy a felelős fél az, aki megbízza a gyakorló könyvvizsgálót (megbízó fél), de az is lehet, hogy nem.

Felmérés – A beazonosított kockázatok elemzése, jelentőségük megállapítása céljából. A felmérés szót megegyezéssel alapon csak kockázatokkal kapcsolatban használjuk. (ld. még Értékelés)

Feltárási kockázat – (ld. Könyvvizsgálati kockázat)

Figyelemfelhívó megjegyzés(ek) – (ld. Minősített könyvvizsgáló jelentés)

Figyelemmel kísérés (minőségellenőrzéssel kapcsolatban) – A társaság minőségellenőrzési rendszerének folyamatos mérlegelését és értékelését, beleértve néhány kiválasztott, már lezárt megbízás időszakos vizsgálatát, magában foglaló folyamat, amelyet arra alakítottak ki, hogy a társaság kellő bizonyosságot tudjon szerezni a minőségellenőrzési rendszere hatékony működéséről.

Figyelemmel kísérése kontrolloknak – Olyan folyamat, amely a belső ellenőrzés teljesítménye hatékonyságának a felmérésére szolgál. Magában foglalja az ellenőrzések kialakításának és működésének a rendszeres felmérését, valamint a szükséges – a körülmények változásaihoz igazított – korrekciós intézkedések meghozatalát is. A kontrollok figyelemmel kísérése a belső ellenőrzés alkotóeleme.

Fordulónap utáni események – (ld. Mérlegfordulónap utáni események)

Fordulónapja a pénzügyi kimutatásoknak – A pénzügyi kimutatások által lefedett legutolsó időszak végének napja, amely általában a könyvvizsgálat tárgyát képező pénzügyi kimutatásokban szereplő legutolsó mérleg fordulónapja.

*Függetlenség*⁴ – Alkotóelemei a következők:

- (a) tudati függetlenség – olyan tudatállapot, amely lehetővé teszi egy véleménynek olyan befolyások hatása nélküli megfogalmazását, amelyek veszélyeztetnék a szakmai megítélést, lehetővé téve ezáltal az egyén számára, hogy tisztességesen, objektivitás és szakmai szkepticizmus gyakorlásával lépjen fel, **valamint**
- (b) a függetlenség látszata – olyan tények és körülmények elkerülése, amelyek annyira jelentősek, hogy egy ésszerű és tájékozott, az összes releváns információ – beleértve az alkalmazott biztonsági intézkedéseket is – birtokában lévő harmadik fél ésszerűen arra a következtetésre jutna, hogy a társaságnak vagy a bizonyosságot nyújtó szolgáltatást végző munkacsoport egyik tagjának a tisztességessége, objektivitása vagy szakmai szkepticizmusa sérült.

Gyakorló könyvvizsgáló – Könyvvizsgálóként működő bejegyzett könyvvizsgáló.

*Hálózatba tartozó cég*⁵ – Olyan gazdálkodó, amely közös ellenőrzés alatt, kö-

⁴ Az IFAC Könyvvizsgálók etikai kódexének kódexe meghatározása szerint.

zős tulajdonban vagy közös vezetés alatt áll egy olyan társasággal vagy gazdálkodóval, amelyről egy elfogulatlan és tájékozott, a vonatkozó információk birtokában lévő harmadik fél azt a következtetést vonná le, hogy a társaság részét képezi országos vagy globális szinten.

Hatókör korlátozása – Bizonyos esetekben a gazdálkodó idézi elő (például, amikor a megbízási feltételek olyan kikötést tartalmaznak, hogy a könyvvizsgáló nem alkalmaz egy olyan könyvvizsgálati eljárást, amelyet szükségesnek tart). A vizsgálati hatókör korlátozását okozhatják a körülmények is (például, amikor a könyvvizsgáló kinevezésének időzítése miatt nem tudja ellenőrizni a készletek leltározását). Bekövetkezhet akkor is, amikor a könyvvizsgáló megítélése szerint a gazdálkodó számviteli nyilvántartásai nem megfelelőek, vagy amikor a könyvvizsgáló nem tud elvégezni egy általa szükségesnek tartott könyvvizsgálati eljárást.

Helyi hálózat (LAN) – Olyan kommunikációs hálózat, amely a felhasználókat egy korlátozott földrajzi területen szolgálja ki. E hálózatokat azért dolgozták ki, hogy megkönnyítsék az erőforrások – például az adatok, a szoftverek, a tárhely, a nyomtatók és a telekommunikációs eszközök – szervezeten belüli cseréjét és megosztását. Lehetővé teszik a számítógép-használat decentralizálását. Az ilyen hálózatok alapvető elemei az átviteli médiumok és szoftverek, a felhasználói terminálok és a megosztott perifériák.

Hiba – A pénzügyi kimutatásokban nem szándékosan szereplő hibás állítás, beleértve egy összeg vagy közzététel kihagyását is.

Hibás állítás – A pénzügyi kimutatásokban szereplő hibás állítás származhat csalásból vagy hibából (ld. még Csalás és Hiba).

Hozzáférés-kontrollok – Eljárások, amelyeknek célja az on-line termináleszközkhöz, -programokhoz és -adatokhoz való hozzáférés korlátozása. A hozzáférés-kontrollok a „felhasználó azonosításából” és a „felhasználó engedélyezéséből” állnak. A felhasználóazonosítás tipikusan megpróbálja beazonosítani a felhasználót a bejelentkezéshez használt egyedi azonosítón, jelszón, hozzáférési kártyán vagy biometrikus adatokon keresztül. A felhasználóengedélyezés olyan hozzáférési szabályokból áll, amelyek meghatározzák azokat a számítógépes erőforrásokat, amelyekhez az egyes felhasználók hozzáférhetnek. Konkrétan az ilyen eljárások célja a következők megakadályozása vagy

⁵ [Az IFAC 2005 júniusában kiadott *Könyvvizsgálók etikai kódexe* \(a Kódex\) meghatározása szerint. A „hálózatba tartozó cég” kifejezés Kódexben szereplő meghatározását módosították 2006 júniusában. Ezzel egy időben kiegészítették a Kódexet a „hálózat” definíciójával. Ezek a meghatározások a 2008. december 31-ei vagy azt követő dátumú bizonyosságot nyújtó jelentésekre érvényesek. Az IFAC *Könyvvizsgálók etikai kódexének meghatározása szerint.*](#)

feltárása:

- (a) jogosulatlan hozzáférés on-line termináleszközökhöz, programokhoz és adatokhoz;
- (b) engedélyezetlen tranzakciók bevitele;
- (c) adatfájlok engedélyezetlen módosításai;
- (d) számítógépes programok jogosulatlan személyek által történő felhasználása, valamint
- (e) olyan számítógépes programok használata, amelyeket nem engedélyeztek.

Információkérés – Az információkérés a gazdálkodón belüli vagy kívüli, tájékozott, pénzügyes vagy nem pénzügyes személyektől való információgyűjtésből áll.

Informatikai környezet – A gazdálkodó által bevezetett politikák és eljárások, valamint az az informatikai infrastruktúra (hardver, operációs rendszerek stb.) és alkalmazásszoftver, amelyet a gazdálkodó az üzleti működése támogatásához és az üzleti stratégiai megvalósításához használ.

Irányítás – A kifejezés a gazdálkodó felügyeletével, ellenőrzésével és irányításával megbízott személyek szerepének leírására szolgál. Rendszerint az irányítással megbízott személyek felelnek annak biztosításáért, hogy a gazdálkodó elérje célkitűzéseit, elkészítse pénzügyi kimutatásait és jelentést készítsen az érdekelt felek számára. Az irányítással megbízott személyekbe csak akkor tartoznak bele a vezetés tagjai, ha azok is ellátnak ilyen funkciókat.

Irányítással megbízott személyek – (ld. Irányítás)

Irányítást érintő könyvvizsgálati kérdések – A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatából felmerülő kérdések, amelyek a könyvvizsgáló véleménye szerint fontosak és relevánsak a pénzügyi beszámolási és közzétételi folyamatot felügyelő, irányítással megbízott személyek számára. Az irányítást érintő könyvvizsgálati kérdések csak azokat az ügyeket foglalják magukban, amelyek a könyvvizsgáló tudomására jutottak a könyvvizsgálat végrehajtásának eredményeképpen.

Javasolt könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Jelenlegi könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Jelenlét – A mások által végrehajtott folyamat teljes egészénél vagy egy ré-

szénél való jelenlét; például: a fizikai leltárfelvételen való részvétel lehetővé teszi a könyvvizsgáló számára, hogy szemrevételezze a készleteket, megfigyelje a mennyiségek megszámlálására és a számolt mennyiségek rögzítésére alkalmazott vezetőségi eljárások megfelelőségét, valamint hogy a mennyiségekre tesztszámolásokat végezzen.

Jelentős kockázat – Olyan kockázat, amely speciális könyvvizsgálati megfontolást igényel.

Jelentőség – Egy adott tényező relatív fontossága, az adott kontextusban. A tényező jelentőségét a gyakorló könyvvizsgáló abban a kontextusban határozza meg, amelyben azt mérlegelik. Ez magában foglalhatja például azt az észszerű kilátást, hogy a gyakorló könyvvizsgáló jelentése felhasználóinak döntését a tényező megváltoztatja vagy befolyásolja. Vagy például, a kontextus lehet annak eldöntése, hogy jelenteni kell-e egy bizonyos kérdést az irányítással megbízott személyek felé, vagy hogy a kérdést ezek a személyek feladataikkal kapcsolatosan fontosnak tartják-e. A jelentőséget olyan mennyiségi és minőségi tényezők kontextusában mérlegelik, mint például a viszonylagos nagyság, jelleg, a vizsgálat tárgyára gyakorolt hatás, valamint a jelentés felhasználóinak vagy címzettjeinek a kifejezett érdekei.

Jövőre vonatkozó pénzügyi információ – Olyan pénzügyi információ, amely a jövőben esetlegesen bekövetkező eseményekkel és a gazdálkodó esetleges intézkedéseivel kapcsolatos feltevésekre épül. A jövőre vonatkozó pénzügyi információ lehet előrejelzés, prognózis vagy a kettő ötvözete is. (ld. Előrejelzés és Prognózis)

Kapcsolódó szolgáltatások – Tartalmazzák a megállapodás szerinti eljárásokat és a beszámoló összeállításokat.

Kapcsolt fél – Egy adott fél akkor minősül az egységgel kapcsolt viszonyban lévőnek, ha:

- (a) a fél közvetlenül vagy közvetetten, egy vagy több közvetítőn keresztül:
 - (i) ellenőrzi az egységet, annak ellenőrzése alatt áll, vagy azzal együtt közös ellenőrzés alatt áll (beleértve az anyavállalatokat, leányvállalatokat és társ-leányvállalatokat);
 - (ii) olyan érdekeltséggel rendelkezik az egységben, ami jelentős befolyást biztosít számára az egység felett; vagy
 - (iii) közös ellenőrzést gyakorol az egység felett;
- (b) a fél az egység társult vállalkozása (ahogy azt az IAS 28 *Társult vállalko-*

zásokban lévő befektetések standard meghatározza);

- (c) a fél olyan közös vállalkozás, amelyben az egység tulajdonos (ld. IAS 31 *Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek*);
- (d) a fél kulcspozícióban lévő vezető az egységnél vagy annak anyavállalatánál;
- (e) a fél az (a) és (d) alpontokban hivatkozott bármely magánszemély közeli hozzátartozója;
- (f) a fél a (d) vagy (e) alpontokban hivatkozott bármely magánszemély közvetlen vagy közvetett ellenőrzése, közös ellenőrzése, vagy jelentős befolyása alatt áll, vagy ilyen személy a fél felett jelentős szavazati joggal rendelkezik; vagy
- (g) a fél egy nyugdíjazási juttatási programot biztosít az egység, vagy bármely olyan más egység munkavállalói részére, amely kapcsolt fél az egység szempontjából.

A kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó definíciókat a hatályos magyar jogszabályok eltérően határozzák meg. A magyar törvények alapján készített pénzügyi kimutatásokra irányuló bizonyosságot nyújtó vagy egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó megbízások esetében a kapcsolt felekre vonatkozó bemutatási és közzétételi előírásoknak való megfelelés tekintetében a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény [3.§ (2) 7.], az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (178. § 17.) és a Gazdasági társaságokról szóló 1997. CXLI. törvény (288–291. §) szerinti fogalmakat kell figyelembe venni.

Kapcsolt felekkel folytatott ügylet – Erőforrások, szolgáltatások vagy kötelezettségek kapcsolt felek közötti átadása függetlenül attól, hogy ezért felszámolnak-e valamilyen árat.

Kellő bizonyosság (a minőségellenőrzés kontextusában) – A bizonyosság magas, de nem abszolút szintje.

Kellő bizonyosság (könyvvizsgálati megbízás kontextusában) – A bizonyosság magas, de nem abszolút szintje, amelyet a könyvvizsgálói jelentésben pozitívan fejeznek ki kellő bizonyossággként arról, hogy az auditált információ mentes a lényeges hibás állításoktól.

Kellő bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás – (ld. Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás)

Kiegészítő információ – A pénzügyi kimutatásokkal együtt bemutatott információ, amelyet a pénzügyi kimutatások elkészítésénél alkalmazott vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelvek nem írnak elő, és amelyeket általában vagy

GLOSSZÁRIUM

kiegészítő táblázatokban, vagy megjegyzések formájában mutatnak be.

Kisvállalkozás – Bármely olyan gazdálkodó, amelyben:

- (a) a tulajdon és a vezetés kisszámú egyének (gyakran egyetlen személy) kezében összpontosul, valamint
- (b) az alábbi megállapítások közül egy vagy több szintén érvényes:
 - (i) kevés jövedelemforrás;
 - (ii) kifinomulatlan adatnyilvántartás, valamint
 - (iii) korlátozott belső kontrollok annak lehetőségével, hogy a vezetés esetleg felülírja a kontrollokat.

A kisvállalkozásoknál rendszerint fellelhető az (a) pontban említett jellemző, illetve a (b) pontban felsorolt egy vagy több jellemző.

Kivizsgálás – Az egyéb eljárásokból felmerülő kérdésekkel kapcsolatos információgyűjtés, amelynek célja a problémák megoldása.

Kockázatbecslési eljárások – Azok a könyvvizsgálati eljárások, amelyeket a gazdálkodó és környezete megismerése céljából hajtottak végre, beleértve a belső ellenőrzést is, hogy felmérjék a pénzügyi kimutatások és az állítások szintjén felmerülő lényeges hibás állítás kockázatait.

Kockázatbecslési folyamat a gazdálkodónak – A belső ellenőrzés egyik összetevője, amely a gazdálkodó által a pénzügyi beszámolási célkitűzésekhez kapcsolódó üzleti kockázatok azonosítására és a kockázatok kezelését célzó lépésekre vonatkozó döntéshozatalra alkalmazott folyamat, valamint annak eredményei.

Komponens – Olyan divízió, leányvállalat, vegyes vállalat, társult vállalkozás vagy egyéb gazdálkodó, amelynek pénzügyi információit tartalmazzák a vezető könyvvizsgáló által auditált pénzügyi kimutatások.

Korlátozás nélküli vélemény (záradék) – (ld. Vélemény (záradék))

Korlátozott bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás – (ld. Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás)

Korlátozott vélemény (záradék) – (ld. Minősített könyvvizsgálói jelentés)

Könyvvizsgálat hatóköre – A könyvvizsgálat céljának eléréséhez a könyvvizsgáló megítélése szerint és a Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok

alapján az adott körülmények között megfelelőnek tartott vizsgálati eljárások. *A magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerint végzett könyvvizsgálatok esetében a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok előírásait kell figyelembe venni a megfelelőnek tartott vizsgálati eljárások meghatározásánál.*

Könyvvizsgálata a pénzügyi kimutatásoknak – A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának célja, hogy képessé tegye a könyvvizsgálót azon véleményének megformálására, hogy a pénzügyi kimutatásokat minden lényeges szempontból a vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelveknek megfelelően készítették-e el. A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás (ld. Bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízás).

Könyvvizsgálati bizonyíték – A könyvvizsgáló által a könyvvizsgálói vélemény alapjául szolgáló következtetések levonásához felhasznált összes információ. A könyvvizsgálati bizonyíték magában foglalja a pénzügyi kimutatókat alátámasztó számviteli nyilvántartásokban szereplő információkat és egyéb információkat is.

[Könyvvizsgálati dokumentáció—A végrehajtott könyvvizsgálati eljárások⁶ megszerzett releváns könyvvizsgálati bizonyítékok és a könyvvizsgáló által levont következtetések dokumentációja \(a „munkapapírok” kifejezés is használatos\).](#)

Könyvvizsgálati kockázat – A könyvvizsgálati kockázat annak a kockázata, hogy a könyvvizsgáló nem megfelelő záradékot (véleményt) ad ki, ha a pénzügyi kimutatások lényegesen hibás állításokat tartalmaznak. A könyvvizsgálati kockázat a lényeges hibás állítás kockázatának (vagy egyszerűen a „lényeges hibás állítás kockázatának”) (vagyis annak a kockázatnak, hogy a pénzügyi kimutatások lényeges hibás állítást tartalmaznak a könyvvizsgálatot megelőzően), valamint annak a kockázatnak a függvénye, hogy a könyvvizsgáló nem fogja feltárni az ilyen hibás állítást („feltárási kockázat”). A lényeges hibás állítás kockázatának két eleme van: eredendő kockázat és ellenőrzési kockázat (az állítás szintjén az alábbiakban leírtak szerint). A „feltárási kockázat” annak kockázata, hogy a könyvvizsgáló eljárásai nem tárnak fel az állításban fennálló olyan hibás állítást, amely önmagában vagy más hibás állításokkal együtt lényeges lehet.

⁶ [A végrehajtott könyvvizsgálati eljárások magukban foglalják a könyvvizsgálat 300. témaszámú, „A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának tervezése” című \(átfogalmazott\) Nemzetközi Könyvvizsgálati Standard szerinti tervezését.](#)

Eredendő kockázat – Az „eredendő kockázat” valamely állítás olyan hibás állításnak való kitettsége, amely önmagában vagy más hibás állítással együtt lényeges lehet, feltételezve, hogy nincsenek kapcsolódó belső kontrollok.

Ellenőrzési kockázat – Az „ellenőrzési kockázat” annak kockázata, hogy egy olyan lényeges állítást, amely előfordulhat egy állításban és amely önmagában vagy más hibás állításokkal együtt lényeges lehet, a gazdálkodó belső ellenőrzése nem előz meg, vagy tár fel és korrigál időben.

Könyvvizsgálati mintavételezés – Könyvvizsgálati eljárások alkalmazása a számlaegyenlegben vagy ügyletcsoportokban szereplő tételek kevesebb, mint száz százalékára, oly módon, hogy minden mintavételező egységnek esélye van a kiválasztásra. Ez lehetővé teszi a könyvvizsgáló számára, hogy a kiválasztott tételek valamely jellemzőire vonatkozóan könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen és értékelje azt annak érdekében, hogy következtetést vonjon le, vagy segítse a következtetés levonását, arra a populációra vonatkozóan, amelyből a mintát kiválasztották. A könyvvizsgálati mintavételezés alkalmazhat statisztikai vagy nem statisztikai megközelítést is.

Bizonyossági szintek – A mintavételezési kockázat matematikai állományai.

Mintavételezési egység – A populációt alkotó egyes tételek, például, a letéti jegyeken felsorolt csekkek, a banki kivonatokon szereplő jóváírt tételek, értékesítési számlák vagy adósegyenlegek, vagy egy monetáris egység.

Mintavételezési kockázat – Annak lehetőségéből merül fel, hogy a könyvvizsgálói következtetés egy minta alapján eltérhet attól a következtetéstől, amelyet akkor vontak volna le, ha a teljes populációt alávetették volna ugyanannak a könyvvizsgálati eljárásnak.

Nem a mintavételezéshez kapcsolódó kockázat – Olyan tényezők révén merül fel, amelyek a könyvvizsgálót hibás következtetésre vezetnek bármely olyan okból, amely nem kapcsolódik a minta méretéhez. Például, a könyvvizsgálati bizonyítékok többsége inkább meggyőző, mint döntő bizonyíték; a könyvvizsgáló alkalmazhat olyan eljárásokat, amelyek nem megfelelőek, vagy a könyvvizsgáló lehet, hogy félreértelmezi a bizonyítékot, és nem veszi észre a hibát.

Nem statisztikai mintavételezés – Bármely olyan mintavételezési megközelítés, amely nem rendelkezik a statisztikai mintavételezés jellemzőivel.

GLOSSZÁRIUM

Populáció – Az adatok teljes sorozata, amelyből mintát választanak, és amellyel kapcsolatban a könyvvizsgáló következtetéseket akar levonni. A populáció felbontható rétegekre vagy alpopulációkra, ahol mindegyik réteget külön vizsgálják meg. A populáció kifejezés magában foglalja a réteg kifejezést is.

Rendhagyó hiba – Olyan, elszigetelt eseményből eredő hiba, amely csak konkrétan meghatározható esetekben fordult elő, és ebből kifolyólag nem tekinthető jellemző hibának a populációban.

Rétegzés – A populáció alpopulációkra történő felosztásának a folyamata, ahol az egyes alpopulációk olyan mintavételezési egységek csoportjai, amelyeknek hasonló a jellemzői (gyakran monetáris érték).

Statisztikai mintavételezés – A mintavételezés bármely olyan jellegű megközelítése, amely a következő jellemzőkkel rendelkezik:

- (a) egy minta véletlenszerű kiválasztása; valamint
- (b) a valószínűségelmélet alkalmazása a mintaeredmények értékelésére, beleértve a mintavételezési kockázat értékelését is.

Teljes hiba – Vagy az eltérés mértéke vagy a teljes hibás állítás.

Tolerálható hiba – Az a maximális hiba a populációban, amelyet a könyvvizsgáló hajlandó elfogadni.

Várt hiba – A könyvvizsgáló várakozásai szerint a populációban jelen lévő hiba.

Könyvvizsgálati program – (ld. Könyvvizsgálati terv)

~~*Könyvvizsgálati terv* – A könyvvizsgálati stratégiát alakítja át egy részletesebb tervvé, és tartalmazza a munkacsoport által végrehajtandó, a könyvvizsgálati kockázat elfogadhatóan alacsony szintre történő csökkentéséhez szükséges elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték megszerzését célzó könyvvizsgálati eljárások jellegét, ütemezését és terjedelmét.~~

Könyvvizsgáló társaság – (ld. Társaság)

Könyvvizsgáló – A megbízásért felelős partner. A „könyvvizsgáló” kifejezést a megbízásért felelős partnerre vagy a könyvvizsgáló cégre alkalmazzuk.

GLOSSZÁRIUM

Ahol a megbízásért felelős partnerre vonatkozik, ott a megbízásért felelős partner kötelezettségeit vagy feladatait jelöli. E kötelezettségeket vagy feladatokat elvégezheti a megbízásért felelős partner vagy a könyvvizsgálati munkacsoport egyik tagja is. Ahol az a nyilvánvaló szándék, hogy az adott kötelezettséget vagy feladatot a megbízásért felelős partner végezze el, ott a „megbízásért felelős partner” kifejezést használjuk, nem pedig a „könyvvizsgálót”. (A „könyvvizsgáló” kifejezést lehet használni a kapcsolódó szolgáltatások és a könyvvizsgálaton kívüli bizonyosságot nyújtó szolgáltatások leírására. Az ilyen utalás nem kívánja azt sugallni, hogy annak a személynek, aki kapcsolódó szolgáltatást nyújt vagy könyvvizsgálaton kívüli bizonyosságot nyújtó megbízást hajt végre, szükségszerűen a gazdálkodó pénzügyi kimutatásai könyvvizsgálójának kell lennie.)

Belső auditor – A belső auditot végrehajtó személy.

Előző könyvvizsgáló – A gazdálkodó korábbi könyvvizsgálója, akit felváltott az új könyvvizsgáló.

Javasolt könyvvizsgáló – A jelenlegi könyvvizsgáló szerepének átvételére felkért könyvvizsgáló.

Jelenlegi könyvvizsgáló – A tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások könyvvizsgálója.

Külső könyvvizsgáló – Ahol ez vonatkozik, a „külső könyvvizsgáló” kifejezést használjuk a külső könyvvizsgálónak a belső auditortól való megkülönböztetése céljából.

Másik könyvvizsgáló – A vezető könyvvizsgálótól eltérő könyvvizsgáló, akinek feladata jelentést készíteni egy cégcsoport egyik tagjának azon pénzügyi kimutatásairól, amelyeket tartalmaznak a vezető könyvvizsgáló által auditált pénzügyi kimutatások. A másik könyvvizsgáló lehet egy társvállalat, akár ugyanazt a nevet használja, akár nem, valamint egy partnerként működő és egy független könyvvizsgáló is.

~~*Megmaradó könyvvizsgáló* – Az a könyvvizsgáló, aki a korábbi időszak pénzügyi kimutatásait auditálta, és azokról jelentést készített, és a tárgyidőszakban is a gazdálkodó könyvvizsgálója marad.~~

Új könyvvizsgáló – A tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások könyvvizsgálója, ahol az előző időszak pénzügyi kimutatásait egy másik könyvvizsgáló

GLOSSZÁRIUM

auditálta (ebben az esetben az új könyvvizsgálót utód könyvvizsgálónak is nevezik), vagy a könyvvizsgálat egy első könyvvizsgálati megbízás.

Utód könyvvizsgáló – A jelenlegi könyvvizsgálót felváltó könyvvizsgáló (új könyvvizsgálóként is ismeretes).

Vezető könyvvizsgáló – Az a könyvvizsgáló, akinek olyan gazdálkodó pénzügyi kimutatásairól kell jelentést készítenie, amelynek pénzügyi kimutatásai tartalmazzák a cégcsoport egy vagy több tagjának egy másik könyvvizsgáló által auditált pénzügyi információit.

Könyvvizsgálói jelentés dátuma – A könyvvizsgáló által a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó jelentés keltezéséhez választott dátum. A könyvvizsgálói jelentés keltezése nem korábbi, mint az a dátum, amelyen a könyvvizsgáló eleendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzett a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó záradék (vélemény) megalapozásához.⁷ Az eleendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyíték bizonyítékot tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a gazdálkodó pénzügyi kimutatásai teljeskörűen elkészültek, és hogy az elismert hatáskörrel rendelkező személyek megerősítették, hogy felelősséget vállalnak értük.

Könyvvizsgálói záradék (vélemény) – (ld. Záradék (vélemény))

*Könyvvizsgálóként működő bejegyzett könyvvizsgáló*⁸ – Bejegyzett könyvvizsgáló valamely szakmai szolgáltatásokat nyújtó cégnél, funkcionális besorolástól (például könyvvizsgálat, adó vagy tanácsadás) függetlenül. Egy adott irodánál minden olyan partner vagy személy, aki egy partneréhez hasonló pozíciót tölt be, illetve minden olyan munkavállaló, aki a funkcionális besorolásától (pl. könyvvizsgálat, adóügyek, tanácsadás) függetlenül ügyfeleknek szakmai szolgáltatásokat nyújt, valamint a menedzseri feladatokat betöltő bejegyzett könyvvizsgálók. A kifejezést használják a könyvvizsgálóként működő bejegyzett könyvvizsgálókból álló társaságokra is.

Környezetvédelmi kérdések –

- (a) a környezeti károk megelőzésére, csökkentésére vagy helyreállítására, vagy a megújuló és nem megújuló erőforrások megőrzésére irányuló kezdeményezések (az ilyen kezdeményezéseket előírhatják környezetvédelmi törvények és jogszabályok vagy szerződések, illetve önkéntesen is vállalhatók);

⁷ Ritkán az is előfordulhat, hogy törvény vagy szabályozás meghatározza a pénzügyi beszámoló-készítési folyamatnak azt a pontját, amikor a könyvvizsgálat várhatóan lezárul.

⁸ Az IFAC *Könyvvizsgálók etikai kódexének kódexe* meghatározása szerint.

- (b) a környezetvédelmi törvények és szabályok megsértésének következményei;
- (c) a másoknak vagy a természeti erőforrásokban okozott környezetvédelmi kár következményei, és
- (d) a mások által okozott károkért való, törvény által előírt felelősség következményei (például, felelősség olyan károkért, amelyeket korábbi tulajdonosok okoztak).

Környezetvédelmi kockázat – Bizonyos körülmények között az átfogó könyv-vizsgálati terv kidolgozásánál az eredendő kockázat felmérése szempontjából releváns tényezők tartalmazhatják annak kockázatát, hogy a pénzügyi kimutatók környezetvédelmi ügyek miatt lényeges hibás állítást tartalmaznak.

Környezetvédelmi teljesítményről szóló jelentés – A pénzügyi kimutatóktól elkülönült jelentés, amelyben a gazdálkodó harmadik feleknek érdemben információt nyújt a vállalkozás környezetvédelmi aspektusai iránti elkötelezettségéről, az adott területre vonatkozó politikáiról és célkitűzéseiről, valamint az üzleti folyamatok és a környezetvédelmi kockázat közötti összefüggés menedzselése terén elért eredményeiről, további számszaki információt nyújt a környezetvédelmi teljesítményéről.

Kritériumok – A vizsgálat tárgyának értékelésére alkalmazott viszonyítási alapok, beleértve – ahol ez vonatkozik – a bemutatásra és közzétételre vonatkozó viszonyítási alapokat is. A kritériumok lehetnek formálisak vagy kevésbé formálisak. Ugyanarra a vizsgálati tárgyra vonatkozhatnak különféle kritériumok is. A vizsgálat tárgyának a szakmai megítélés kontextusában történő kellőképpen következetes értékeléséhez megfelelő kritériumok szükségesek.

Megfelelő kritériumok – A következő jellemzőkkel bírnak:

- (a) Relevancia: a releváns kritériumok hozzájárulnak olyan következtetések levonásához, amelyek segítséget nyújtanak a jelentés felhasználóinak a döntések meghozatalában.
- (b) Teljesség: a kritériumok kellően teljesek, ha nem hagynak figyelmen kívül a megbízás körülményeinek összefüggésében levont következtetéseket befolyásoló releváns tényezőket. A teljes kritériumok közé tartoznak – ahol ez vonatkozik – a prezentálás és a közzététel viszonyítási alapjai.
- (c) Megbízhatóság: a megbízható kritériumok a vizsgálat tárgyának – beleértve, ahol releváns, a bemutatást és közzétételt – kellően követ-

kezetes értékelését vagy mérését teszik lehetővé, hasonló körülmények között, hasonló képzettségű gyakorló könyvvizsgálók által történő alkalmazás esetén.

- (d) Semlegesség: a semleges kritériumok hozzájárulnak olyan következtetések levonásához, amelyek mentesek az elfogultságtól.
- (e) Érthetőség: az érthető kritériumok hozzájárulnak az olyan következtetésekhez, amelyek világosak, átfogóak, és nincsenek kitéve jelentős mértékben különböző értelmezéseknek.

Külső könyvvizsgálat – Külső könyvvizsgáló által végrehajtott könyvvizsgálat.

Külső könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Külső megerősítés – Könyvvizsgálati bizonyíték harmadik féltől származó, a vezetés által a pénzügyi kimutatásokban tett állításokat befolyásoló egyik konkrét tétellel kapcsolatos információbekérésre válaszul adott, közvetlen kommunikáció révén történő megszerzésének és értékelésének a folyamata.

Lényeges gyengeség – A belső ellenőrzés olyan gyengesége, amely lényeges hatást gyakorolhat a pénzügyi kimutatásokra.

Lényeges hibás állítás egy tényvel kapcsolatban – Más információban található, amikor az auditált pénzügyi kimutatásokban megjelenő tényezőktől független információt helytelenül adják meg vagy mutatják be.

Lényeges hibás állítás kockázata – (ld. Könyvvizsgálati kockázat)

Lényeges következtelenség – Akkor áll fenn, amikor egyéb információk elmentmondanak az auditált pénzügyi kimutatásokban szereplő információknak. A lényeges következtelenség kétséget vethet fel a korábban megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján levont könyvvizsgálati következtetéseket illetően, és esetleg a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói vélemény alapját illetően is.

Lényegesség – Valamely információ akkor lényeges, ha kihagyása vagy hibás bemutatása befolyásolhatja a felhasználók pénzügyi kimutatásokon alapuló gazdasági döntéseit. A lényegesség a tételnek vagy hibának a kihagyás vagy hibás bemutatás adott körülményei között mérlegelt nagyságától függ. Ily módon a lényegesség inkább küszöbértéket vagy elhatárolási pontot jelent, semmint elsődleges minőségi jellemzőt, amellyel egy információnak rendel-

keznie kell akkor, ha hasznosnak kell lennie.

Másik könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Meg nem felelés – Az auditált gazdálkodó által szándékosan vagy akaratlanul el nem követett vagy elkövetett cselekedet, amely ellentétben áll a hatályos törvényekkel vagy szabályokkal.

Megállapodás szerinti eljárások végrehajtására szóló megbízás – Olyan megbízás, amely során a könyvvizsgálót azoknak a könyvvizsgálati jellegű eljárásoknak a végrehajtásával bízzák meg, amelyekben a könyvvizsgáló és a gazdálkodó, illetve bármely esetleges harmadik fél megegyezett, továbbá megbízzák a ténymegállapításokat tartalmazó jelentés elkészítésével. A jelentés címzettjei saját maguk vonják le következtetéseiket a könyvvizsgáló által készített jelentésből. A jelentés csak azoknak a feleknek szól, akik a végrehajtandó eljárásokban megegyeztek, mivel mások, akik nem ismerik az eljárások végrehajtásának okát, félreértelmezhetik az eredményeket.

Megbízásért felelős partner – Az a partner vagy egyéb személy a társaságnál, aki a könyvvizsgálati megbízásért és annak teljesítéséért, valamint a társaság nevében kibocsátott könyvvizsgálói jelentésért felel, és aki – szükség esetén – egy szakmai, jogi vagy szabályozószervtől megfelelő felhatalmazással is rendelkezik. *A megbízásért felelős partner fogalmába a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerint végzett könyvvizsgálatok esetében a könyvvizsgálóért személyében felelős bejegyzett könyvvizsgálót (is) bele kell érteni.*

Megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés – A munkacsoport által hozott jelentős döntések, valamint az általuk a könyvvizsgálói jelentés kidolgozása során levont következtetések objektív – a könyvvizsgálói jelentés kibocsátása előtti – értékelésének biztosítására kialakított folyamat.

Megbízáshoz kapcsolódó minőség-vizsgáló – Olyan partner vagy egyéb személy a társaságnál, vagy egy megfelelő képesítéssel rendelkező külső munkatárs, vagy egy ilyen személyekből álló munkacsoport, aki/amely megfelelő és elegendő tapasztalattal és felhatalmazással rendelkezik ahhoz, hogy még a könyvvizsgálói jelentés kibocsátása előtt objektíven értékelje a munkacsoport által hozott jelentős döntéseket, valamint az általuk a könyvvizsgálói jelentés kidolgozásakor levont következtetéseket.

[Megbízási dokumentáció—Az elvégzett munka, annak eredményei és a gyakorló könyvvizsgáló által levont következtetések dokumentációja \(a „munkapapírok” kifejezés is használatos\). A valamely adott megbízásra vonatkozó](#)

[dokumentációt munkadossziében gyűjtik össze.](#)

Megbízó levél – A megbízó levél dokumentálja és megerősíti a kijelölés könyvvizsgáló általi elfogadását, a könyvvizsgálat célkitűzését és hatókörét, a könyvvizsgáló ügyféllel szembeni felelősségének a mértékét és az esetlegesen kiadandó jelentések formáját. *A magyar törvényes könyvvizsgálatok esetében a könyvvizsgálói megbízás elfogadásának tényét a Cégbíróság felé könyvvizsgálói elfogadó nyilatkozattal szükséges megerősíteni. A könyvvizsgálati megbízás feltételeire vonatkozóan megbízási szerződést kell kötni.*

Megfelelő képesséssel rendelkező külső munkatárs (az 1. témaszámú Minőségellenőrzési Standard szempontjából) – A társaságon kívüli olyan személy, aki rendelkezik azokkal a képességekkel és kompetenciával, hogy megbízásért felelős partnerként lépjen fel; lehet például egy másik társaság partnere is, vagy egy olyan szakmai könyvvizsgálói testület (megfelelő tapasztalattal rendelkező) alkalmazottja, aki végezheti múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatát; vagy egy olyan szervezet alkalmazottja, amely kapcsolódó minőségellenőrzési szolgáltatásokat nyújt.

Megfelelő kritériumok – (ld. Kritériumok)

Megfelelő számadatok – (ld. Összehasonlító adatok)

Megfelelőség – A bizonyíték minőségének, vagyis annak mutatója, hogy mennyire releváns és megbízható a bizonyíték az ügyletsoportok, számla-egyenlegek, közzétételek és kapcsolódó állítások alátámasztásában vagy az azokban szereplő hibás állítások feltárásában.

Megfigyelés – Magában foglalja egy mások által végrehajtott folyamat vagy eljárás megfigyelését, például a könyvvizsgáló megfigyeli a gazdálkodó alkalmazottai által végzett leltárfelvételt, vagy megfigyeli az ellenőrzési tevékenységek végrehajtását.

GLOSSZÁRIUM

Megismerése a gazdálkodónak és környezetének – A gazdálkodó és környezete könyvvizsgáló általi megismerése az alábbi aspektusokból áll:

- (a) ágazati, szabályozási és egyéb külső tényezők, beleértve az alkalmazandó pénzügyi beszámolási alapelveket is;
- (b) a gazdálkodó jellege, beleértve a számviteli politikák gazdálkodó általi kiválasztását és alkalmazását is;
- (c) célkitűzések és stratégiák, valamint kapcsolódó üzleti kockázatok, amelyek lényeges hibás állítást eredményezhetnek a pénzügyi kimutatásokban;
- (d) a gazdálkodó pénzügyi teljesítményének értékelése és vizsgálata;
- (e) belső ellenőrzés.

~~*Megmaradó könyvvizsgáló* – (ld. Könyvvizsgáló)~~

Mérlegfordulónap utáni események – Az IAS 10 *A mérlegfordulónap utáni események* Nemzetközi Számviteli Standard szabályozza azt, hogy a pénzügyi kimutatásokban hogyan kell kezelni azokat az akár kedvező, akár kedvezőtlen eseményeket, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapja (az IAS-ben „mérlegfordulónap”) és a pénzügyi kimutatások közzététel céljából történő jóváhagyásának dátuma között következnek be; és az ilyen eseményeknek két típusát határozza meg:

- (a) azok, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján fennállt körülményeket igazolnak, valamint
- (b) azok, amelyek olyan körülményekre utalnak, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapja után jöttek létre.

Minőségellenőrzések – A társaság által kidolgozott politikák és eljárások, amelyek révén kellő bizonyosságot nyerhet arról, hogy a társaság és munkatársai megfelelnek a szakmai standardoknak és a szabályozószervi és jogi követelményeknek, illetve hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott jelentések az adott körülmények között helytállóak.

Minősített könyvvizsgálói jelentés – A könyvvizsgálói jelentés akkor minősül minősítettnek, ha tartalmaz egy (vagy több) figyelemfelhívó megjegyzést, vagy ha a záradék (vélemény) nem korlátozás nélküli:

A könyvvizsgálói záradékot (véleményt) nem befolyásoló tényezők

Figyelemfelhívó megjegyzés(ek) – Bizonyos esetekben a könyvvizsgálói jelentést minősíthetik úgy, hogy abba belefoglalnak egy figyelemfelhívó bekezdést, hogy kiemeljenek egy olyan, a pénzügyi kimutatásokat érintő kérdést, amelyet a pénzügyi kimutatásokhoz kapcsolódó megjegyzések tartalmaznak és részletesebben kifejtene. Egy ilyen figyelemfelhívó megjegyzés hozzáfűzése nem érinti a könyvvizsgálói záradékot (véleményt). A könyvvizsgáló minősítheti a könyvvizsgálói jelentést úgy, hogy egy figyelemfelhívó megjegyzést használ arra, hogy felhívja a figyelmet a pénzügyi kimutatásokat nem érintő egyéb körülményekre.

A könyvvizsgálói záradékot (véleményt) befolyásoló tényezők

Korlátozott záradék (vélemény) – Korlátozott véleményt (záradékot) kell adni akkor, amikor a könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy korlátozás nélküli záradék (vélemény) nem adható, de a vezetéssel való egyet nem értés, vagy a hatókör-korlátozás hatása nem annyira lényeges és átfogó, hogy az elutasító záradékot (ellenvéleményt) vagy a záradék megadásának elutasítását (véleménynyilvánítás visszautasítását) követelnie meg.

A záradék megadásának elutasítása (véleménynyilvánítás visszautasítása) – A záradék megadását el kell utasítani (vissza kell utasítani a véleménynyilvánítást), ha olyan lényeges és átfogó a hatókör-korlátozás hatása, hogy a könyvvizsgáló nem tudott elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerezni, és így nem áll módjában a pénzügyi kimutatásokról véleményt mondani.

Elutasító záradék (ellenvélemény) – Elutasító záradékot (ellenvéleményt) kell adni, ha a véleményeltérés annyira lényeges és átfogó hatással van a pénzügyi kimutatásokra, hogy a könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy a jelentés korlátozása nem fejezi ki kellőképpen a pénzügyi kimutatások félrevezető vagy hiányos jellegét.

Mintavételezési egység – (ld. Könyvvizsgálói mintavételezés)

Mintavételezési kockázat – (ld. Könyvvizsgálói mintavételezés)

Munkacsoport – A könyvvizsgálói megbízást végrehajtó alkalmazottak, beleértve azokat a szakértőket is, akikkel a társaság az adott könyvvizsgálói meg-

bízással kapcsolatban kötött szerződést.

Munkapapírok – A könyvvizsgálat végrehajtásával kapcsolatban a könyvvizsgáló által, valamint a könyvvizsgáló számára készített, vagy a könyvvizsgáló által megszerzett és megőrzött anyag. A munkapapírok lehetnek papíron, filmen, elektronikus vagy egyéb médiumon tárolt adatok.

Munkatársak – A partnerek és az alkalmazottak.

Munkavállalók által elkövetett csalás – A csak a könyvvizsgálatnak alávetett gazdálkodó munkavállalóit magában foglaló csalás.

Nagy kiterjedésű hálózat (WAN) – Olyan kommunikációs hálózat, amely információt továbbít egy nagyobb területen, például üzemek, városok és országok között. Az ilyen hálózatok lehetővé teszik az alkalmazások távoli terminálokról történő on-line hozzáférést. Számos helyi hálózat kapcsolódhat össze egy nagy kiterjedésű hálózatban.

Nem a mintavételezéshez kapcsolódó kockázat – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Nem statisztikai mintavételezés – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Nemzeti gyakorlatok (könyvvizsgálati) – Olyan irányelvek, amelyek nem rendelkeznek egy nemzeti szintű, irányadó testület által meghatározott standardok tekintélyével, és amelyeket a könyvvizsgálók általában alkalmaznak könyvvizsgálat, átvilágítás, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatások nyújtása során. *A magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szerint végzett könyvvizsgálatok esetében ilyennek tekintendők különösen a Magyar Könyvvizsgálói Kamara által kiadott módszertani útmutatók.*

Nemzeti standardok (könyvvizsgálati) – Olyan törvény vagy szabályozás, vagy nemzeti szintű irányadó testület által meghatározott standardok, amelyek alkalmazása kötelező könyvvizsgálat, átvilágítás, egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatások nyújtása során.

Nyitó egyenlegek – Az időszak elején fennálló számlaegyenlegek. A nyitóegyenlegek az előző időszak záró egyenlegein alapulnak, és az előző időszakok tranzakcióinak és az akkor alkalmazott számviteli politikáknak a hatásait tükrözik.

Összehasonlító adatok – A pénzügyi kimutatások összehasonlító adatai a ke-

retelvektől függően egynél több időszak tekintetében mutathatják be a gazdálkodó összegeit (például a pénzügyi helyzetet, működési eredményt, cash flow-kat) és megfelelő közzétételeit. A prezentálás keretelvei és módszerei a következők:

- (a) Megfelelő számadatok bemutatása, ahol az előző időszakra vonatkozó összegeket és egyéb közzétételeket tartalmazza a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások, és amelyeket a jelenlegi időszakhoz kapcsolódó összegekkel és egyéb közzétételekkel kapcsolatban kell olvasni („tárgyidőszak számadatai”). Ezeket a megfelelő számadatokat nem prezentálják olyan teljes pénzügyi kimutatásként, amely önmagában is megállja a helyét, hanem szerves részét képezik a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásoknak, és csak a tárgyidőszaki számadatokkal együtt olvasandók.
- (b) Összehasonlító pénzügyi kimutatások, ahol az előző időszakra vonatkozó összegeket és egyéb közzétételeket a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokkal történő összehasonlítás céljából foglalják bele a kimutatásokba, de azok nem képezik a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások részét.

Összehasonlító pénzügyi kimutatások – (ld. Összehasonlító adatok)

Összesített pénzügyi kimutatások – A társaság éves, auditált pénzügyi kimutatásait összegző pénzügyi kimutatások, amelyek célja azon felhasználói csoportok tájékoztatása, amelyeket a gazdálkodó pénzügyi teljesítménye és helyzete csak nagyvonalakban érdekel.

Partner – Olyan személy, akinek van felhatalmazása arra, hogy a társaság nevében jogerős megállapodást írjon alá egy szakmai szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó megbízás teljesítésére vonatkozóan.

Pénzügyi beszámolás szempontjából releváns információs rendszer – A belső ellenőrzés része, amely magában foglalja a pénzügyi beszámolási rendszert is, és azokból az eljárásokból és nyilvántartásokból áll, amelyeket a gazdálkodó ügyleteinek (valamint az eseményeknek és körülményeknek) a kezdeményezése, nyilvántartása, feldolgozása és jelentésbe foglalása, valamint az eszközökkel, kötelezettségekkel és saját tőkével kapcsolatos elszámoltathatóság fenntartása céljából hoztak létre.

Pénzügyi kimutatások jóváhagyásának dátuma – Az a dátum, amelyen az elismert hatáskörrel rendelkező személyek megerősítik, hogy teljes körűen elkészítették a pénzügyi kimutatásokat a kapcsolódó megjegyzésekkel együtt, és azért felelősséget vállalnak. Néhány joghatóság területén a törvény vagy a szabályozás

megnevezi azokat a személyeket vagy testületeket (például az igazgatókat), akik felelősek annak jóváhagyásáért, hogy a pénzügyi kimutatások teljes körűen elkészültek, továbbá meghatározza a szükséges jóváhagyási folyamatot is. Más joghatóságokban nem írja elő törvény vagy szabályozás a jóváhagyási folyamatot, és a gazdálkodó saját eljárásai szerint készíti el és véglegesíti pénzügyi kimutatásait vezetési és irányítási struktúrájának fényében. Egyes joghatóságok területén szükség van a pénzügyi kimutatások tulajdonosok általi végleges jóváhagyására a pénzügyi kimutatások nyilvános kibocsátása előtt. Ezen joghatóságok területén a tulajdonosok végleges jóváhagyása nem szükséges ahhoz, hogy a könyvvizsgáló levonja azt a következtetést, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot sikerült beszerezni. A Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok szempontjából a pénzügyi kimutatások jóváhagyásának dátuma az a korábbi dátum, amelyen az elismert hatáskörrel rendelkező személyek meghatározzák, hogy a pénzügyi kimutatások teljes körűen elkészültek.

Pénzügyi kimutatások nyilvánosságra hozatalának dátuma – Az a dátum, amikor a könyvvizsgálói jelentést és az auditált pénzügyi kimutatásokat harmadik felek rendelkezésére bocsátják, amely dátum sok esetben lehet a szabályozó hatóságnak történő benyújtás dátuma.

Pénzügyi kimutatások – A pénzügyi információk strukturált bemutatása, amely rendszerint kísérő megjegyzéseket is tartalmaz, és amelynek célja a gazdálkodó adott időpontban meglévő gazdasági forrásainak vagy kötelmeinek, vagy az azokban adott időszak során bekövetkezett változásoknak a kommunikálása a pénzügyi beszámolási alapelvekkel összhangban. A kifejezés vonatkozhat teljes körű pénzügyi kimutatásokra, de vonatkozhat egyetlen pénzügyi kimutatásra is, például a mérlegre vagy az eredménykimutatásra, és a kapcsolódó magyarázó megjegyzésekre. *Ahol a jelen standardok pénzügyi kimutatásokat említenek, azon a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok szempontjából a számviteli törvény szerinti beszámolót vagy mérleget kell érteni.*

Populáció – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Prognózis – Jövőre vonatkozó pénzügyi információ, amelyet az alábbiak alapján készítenek el:

- (a) hipotetikus feltevések olyan jövőbeni eseményekkel és vezetőségi intézkedésekkel kapcsolatban, amelyek bekövetkezését nem feltétlenül várják, például, amikor a gazdálkodók a vállalkozás kezdeti szakaszában vannak, és a működés jellegének jelentős módosítását fontolgatják; vagy
- (b) a legjobb becslésen alapuló és a hipotetikus feltevések vegyesen.

GLOSSZÁRIUM

Programozási kontrollok – Eljárások, amelyek célja olyan számítógépes programok illetéktelen módosításának a megelőzése vagy feltárása, amelyekhez on-line termináleszközökön keresztül férnek hozzá. A hozzáférés korlátozható olyan kontrollokon keresztül, mint például a különálló operációs és programfejlesztési könyvtárak alkalmazása, valamint a speciális programkönyvtár-szoftver használata. Fontos, hogy a programok on-line módosítását megfelelően dokumentálják, ellenőrizzék és figyelemmel kísérik.

Rendhagyó hiba – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Rétegzés – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Speciális célú könyvvizsgálói jelentés – A pénzügyi információk független könyvvizsgálatával kapcsolatban kibocsátott jelentés, a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentésen kívül, beleértve az alábbiakat is:

- (a) egyéb átfogó számviteli alappal összhangban készített teljes körű pénzügyi kimutatások;
- (b) általános vagy speciális célú teljes körű pénzügyi kimutatások egyik eleme, például egyetlen pénzügyi kimutatás, meghatározott számlák, számlaelemek vagy tételek egy adott pénzügyi kimutatásban;
- (c) szerződéses megállapodásoknak való megfelelés, valamint
- (d) összesített pénzügyi kimutatások.

Statisztikai mintavételezés – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Szakértő – Egy, a számvitelen és könyvvizsgálaton kívüli adott területen speciális képességgel, tudással és tapasztalattal rendelkező személy vagy társaság.

Szakmai standardok – Az IAASB megbízásokra vonatkozó standardjai, az IAASB „Előszó a minőségellenőrzésre, a könyvvizsgálatra, a bizonyosságot nyújtó és az egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardokhoz” című előszava, valamint azon kapcsolódó etikai követelmények meghatározása szerint, amelyek rendszerint az IFAC Könyvvizsgálók etikai kódexének A és B részéből és a kapcsolódó nemzeti etikai követelményekből állnak.

Szakmai szkepticizmus – Olyan magatartás, amely megkérdőjelezi és kritikusan értékeli a bizonyítékot.

Számítógépes informatikai rendszerek (CIS) környezet – Akkor áll fenn, amikor egy bármilyen típusú vagy méretű számítógép részt vesz a könyvvizsgálat szempontjából jelentős pénzügyi információ gazdálkodó általi feldolgozásában, akár a gazdálkodó, akár harmadik fél működteti a számítógépet.

Számítógéppel támogatott könyvvizsgálati módszerek – Könyvvizsgálati eljárások alkalmazása a számítógép, mint könyvvizsgálati eszköz felhasználásával (közismert rövidítése: CAAT).

Számvevőszék – Egy állam olyan közszerve, amely függetlenül attól, hogy hogyan jelölték ki, alapították vagy szervezték meg, törvény által az állam legfelsőbb könyvvizsgálati funkcióját látja el.

Számvetési becslés – Egy tétel összegének a közelítőleges felbecslése a mérés konkrét eszközének a hiányában.

Szegmensre vonatkozó információ – A pénzügyi kimutatásokban a gazdálkodó megkülönböztethető elemeire vagy iparági és földrajzi szempontjaira vonatkozó információ.

Személyi számítógépek (mikroszámítógépek) – Gazdaságos, de nagyteljesítményű, független, általános felhasználású számítógépek, amelyek tipikusan egy monitorból (vizuális kijelző eszköz), a számítógép elektronikus eszközeit tartalmazó dobozból és a billentyűzetből (és egérből) állnak. Ezekkel a jellemzőkkel hordozható számítógépek (laptopok) is rendelkezhetnek. Programokat és adatokat lehet tárolni a számítógép merevlemezén vagy egy kivehető médiumon, például CD-n vagy floppy diszken is. A személyi számítógépek kapcsolódhatnak on-line hálózatokhoz, nyomtatókhoz és egyéb eszközökhöz, mint például szkennerekhez és modemekhez.

Szemrevételezés (befejezett megbízásokkal kapcsolatban) – Azon eljárások, amelyek célja bizonyíték szerzése arról, hogy a munkacsoportok megfeleltek a társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak.

Szemrevételezés (mint könyvvizsgálati eljárás) – Külső vagy belső nyilvántartások vagy dokumentumok, vagy tárgyi eszközök vizsgálata.

[Tapasztalt könyvvizsgáló—Olyan \(a társaság szempontjából akár belső, akár külső\) személy, aki megfelelő ismeretekkel rendelkezik \(a\) a könyvvizsgálati eljárásokról, \(b\) a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokról és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekről, \(c\) az üzleti környezetről, amelyben a gazdálkodó működik, valamint \(d\) a gazdálkodó ágazata szempontjából rele-](#)

[váns könyvvizsgálati és pénzügyi beszámolási kérdésekről.](#)

Tárgyidőszaki számadatok – A tárgyidőszakhoz kapcsolódó összegek és egyéb közzétételek.

Társaság irányítása – (ld. Irányítás)

*Társaság*⁹ – A magánszemély könyvvizsgáló, valamint a könyvvizsgálók személyegyesítő vagy tőkeegyesítő társasága, vagy egyéb gazdálkodó egysége.

Társítás – (ld. A könyvvizsgáló társítása a pénzügyi információkkal)

Társítása könyvvizsgálónak a pénzügyi információkkal – A könyvvizsgáló akkor társul a pénzügyi információkkal, ha jelentést csatol az adott információkhoz, vagy beleegyezik abba, hogy nevét felhasználják szakmai kontextusban.

Teljes hiba – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Tervezés – Magában foglalja a megbízásra vonatkozó átfogó könyvvizsgálati stratégia és könyvvizsgálati terv kidolgozását, aminek célja a könyvvizsgálati kockázat elfogadhatóan alacsony szintre történő csökkentése.

Teszt – Eljárások alkalmazása egy populáció néhány vagy minden tételére.

Titkosítás (kriptográfia) – Programok és információk olyan formába történő átalakításának folyamata, amelyet az adott dekódoló algoritmusok nélkül nem lehet megérteni (kriptográfiai kulcsok). Például, a bérszámfejtő rendszerben lévő bizalmas személyes adatokat lehet, hogy titkosítják a jogosulatlan közzététel vagy módosítás elkerülése érdekében. A titkosítás hatékony kontrollt biztosíthat a bizalmas vagy érzékeny programok és információk jogosulatlan hozzáféréstől vagy módosítástól történő megvédéséhez. Ugyanakkor a tényleges biztonság a kriptográfiai kulcsokhoz való hozzáférés feletti megfelelő ellenőrzési rendszerektől függ.

Tolerálható hiba – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

*Tőzsdén jegyzett gazdálkodó*¹⁰ – Olyan gazdálkodó, amelynek részvényeit vagy adósságinstrumentumait jegyzi egy elismert tőzsdén, vagy forgalmaz-

⁹ [Az IFAC 2005 júniusában kiadott Könyvvizsgálók etikai kódexe \(a Kódex\) meghatározása szerint. A „társaság” kifejezés Kódexben szereplő meghatározását módosították 2006 júniusában és az a definíció a 2008. december 31-ei vagy azt követő dátumú bizonyosságot nyújtó jelentésekre érvényes.](#)

¹⁰ Az IFAC Könyvvizsgálók etikai kódexének kódexe meghatározása szerint.

zák egy elismert tőzsde vagy egyéb, egyenrangú szerv szabályzatainak megfelelően.

Tranzakciós naplók – Olyan jelentések, amelyek célja audit nyomvonal teremtése minden on-line tranzakcióhoz. Az ilyen jelentések gyakran dokumentálják a tranzakció forrását (terminál, idő és felhasználó), valamint a tranzakció részleteit is.

Tűzfal – Olyan hardver- és szoftverkombináció, amely megvéd egy nagy kiterjedésű hálózatot, helyi hálózatot vagy személyi számítógépet az Interneten keresztül történő jogosulatlan hozzáféréstől és jogosulatlan vagy kártékony szoftverek, adatok vagy egyéb elektronikus anyagok bevitelétől.

Új könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Újbóli végrehajtás – Az eredetileg a gazdálkodó belső ellenőrzésének részeként már végrehajtott eljárásoknak vagy kontrolloknak a könyvvizsgáló általi független végrehajtása manuálisan, vagy számítógéppel támogatott könyvvizsgálati technikák segítségével.

Újrászámítás – A dokumentumok vagy nyilvántartások matematikai pontosságának ellenőrzéséből áll.

Utód könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Vállalkozás folytatásának feltételezése – E feltételezés alapján a gazdálkodóra rendszerint úgy tekintenek, mint amely a belátható jövőben folytatni tudja az üzleti tevékenységét anélkül, hogy szándékában állna vagy szükségessé válna a felszámolás, a kereskedés beszüntetése vagy a hitelezőkkel szembeni védekezés, a törvények vagy rendelkezések szerint. Ennek megfelelően az eszközök és kötelezettségek nyilvántartásba vétele azon alapul, hogy a gazdálkodó a normál üzletmenet keretében realizálni tudja eszközeit, és rendezni tudja kötelezettségeit.

Valós érték – Az az összeg, amelyért egy adott eszköz eladható, vagy kötelezettség rendezhető a tájékozott és üzleti szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő tranzakció keretében.

Várt hiba – (ld. Könyvvizsgálati mintavételezés)

Vezetés által elkövetett csalás – A vezetés vagy az irányítással megbízott személyek egy vagy több tagját érintő csalás.

GLOSSZÁRIUM

Vezetés nyilatkozatai – A vezetés által a könyvvizsgálat során a könyvvizsgáló felé, akár előzetesen nem kért, akár konkrét kérdésekre vonatkozóan adott nyilatkozatok.

Vezetés – Olyan tisztviselőkből és egyéb személyekből áll, akik felső vezetési feladatokat is ellátnak. A vezetésbe csak akkor tartoznak bele az irányítással megbízott személyek, ha azok ilyen funkciókat is ellátnak.

Vezető könyvvizsgáló – (ld. Könyvvizsgáló)

Visszaigazolás – Egy bizonyos típusú információkérés, amely információkról vagy egy meglévő feltételről szóló nyilatkozatoknak közvetlenül egy harmadik féltől történő beszerzésének a folyamata.

Vizsgálat tárgyával kapcsolatos információ – A vizsgálat tárgya értékelésének eredménye. A gyakorló könyvvizsgáló a vizsgálat tárgyával kapcsolatos információról gyűjt elegendő és megfelelő bizonyítékot ahhoz, hogy kellő alapot biztosítson a bizonyosságot nyújtó szolgáltatások eredményeképpen készült jelentésben szereplő következtetés levonásához.

Vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelvek – Azok, a vezetés által a pénzügyi kimutatások elkészítésére vonatkozóan alkalmazott pénzügyi beszámolási alapelvek, amelyeket a könyvvizsgáló a gazdálkodó jellegének és a pénzügyi kimutatások céljának ismeretében elfogadhatónak ítél, vagy amelyeket törvény vagy jogszabályi előírások írnak elő.

Walk-through teszt – Magában foglalja néhány tranzakció visszakövetését a pénzügyi beszámolási rendszerben.

Záradék (vélemény) – A könyvvizsgálói jelentés tartalmazza a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó, világosan és írásban megfogalmazott véleményt. Korlátozás nélküli záradékot (véleményt) kell kibocsátani akkor, amikor a könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy a pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet nyújtanak vagy bemutatásuk minden lényeges szempontból valós a vonatkozó pénzügyi beszámolási alapelvek szerint. (ld. még Minősített könyvvizsgálói jelentés)

Záradék megadásának elutasítása (véleménynyilvánítás visszautasítása) – (ld. Minősített könyvvizsgálói jelentés)